

Aquaria H-S.

Aquariumvereniging Aquaria H-S. Opgericht 1950.
Aangesloten bij de NBAT.

Voorzitter
Nico Bulthuis
Achterdiep ZZ 16, Sappemeer
0598-390894

Voorzitter@aquariahs.nl

Secretaris
Marleen Ammerlaan
J. Leysterstraat 22 , Hoogezand
06-18999111

secretaris@aquariahs.nl

Penningmeester
Peter Wieringa
Singellaan 51, Heiligerlee
0597-424989

penningmeester@aquariahs.nl

Giro 3324148
t.n.v. AV Aquaria HS,
Heiligerlee

www.aquariahs.nl
info@aquariahs.nl

Bestuurslid
Bart Vries
Ijzerwerker 45, Sappemeer
0598-392458

biologisch@aquariahs.nl

Bestuurslid
Engel Zonneveld
Julianastraat 48 Hoogezand
0598-391105

Beeldmateriaal voor de
vereniging wordt verzorgd door
Pieter Medema
050-5370518

Pieter@medemaatjes.nl

Heeft U vragen over de
keuring?
Of technische problemen?
Bel dan
Martin Koetze
0596-617530

Heeft u last van algen of wilt u advies over vissen of planten?
Neem dan contact op met:

Bart Vries
Ijzerwerker 45, Sappemeer
0598-392458

biologisch@aquaria.nl

Heeft u iets voor ons boekje?
Bel dan de voorzitter of stuur een mailtje naar:

Voorzitter@aquariahs.nl

Het grootste assortiment voor uw aquarium

Het Aquariumhuis

Stationsstraat 6-8 Appingedam
Tel. (0596) 620402
www.het-aquariumhuis.nl

Formido

B O U W M A R K T

Hoofdstraat 219
9601 EE HOOGEZAND
0598-380148

BRANDS

SPORTPRIJZEN & RELATIEGESCHENKEN

Noordbroeksterstraat 26-28

9611 BR Sappemeer

Tel: 0598.39 62 55

Fax: 0598.39 27 96

zie onze internet-site: www.sportprijzenbrands.nl

Ook voor:

- Computergestuurd graveerwerk
- Pennen gegraveerd
- Logo's gegraveerd
- Uw clubblad gekopieerd
- Tekst op T-Shirts - bodywarmers enz.

romax
ORIGINAL

AUTO
Revista

AUTOSHOPS
CAR-HIFI

GRONINGEN: Rijksweg 129a Tel: 050-5412458
HOOGEZAND: Statiskade 34 Tel: 0598-391100
WINSCHOTEN: Nassaustraat 47 Tel: 0597-425045

- PRAKTIJK INTEGRALE GENEESWIJZEN
- Mw. M.A. Wasser
- Natuurgeneeskundige, GTAG
- Telstar 97, 9602 ZV Hoogezand, 0598-350619
- Lid VBAG lic. A no 930904 SIRTAG# Reg: R930904A

Orthomoleculaire voeding
Anti-candidatherapie
Bioresonantie remedies

H.L.B. bloedtest
Healing
INTEGRA

Complex homeopathie
Fytotherapie
Voedingsoed-rieten

Aquafood & Aquaria - Products

Uw leverancier voor visvoer van topkwaliteit, tegen een aantrekkelijke prijs bij u thuisbezorgt.

Droogvoer voor vijver & aquarium, zit ook bij ons in het assortiment. Naast producten als kool en waterverbeteraars.

HENGELSPORT DIERENSPECIALZAAK SAPPEMEER

- > Hengelsport o.a. Spyn, Shakerpear, Sensas, Albatros Arca-Bifa, Eureka,
- > Vogelvoer o.a. Witte Molen, Teurlings, Vesele-Laga, Nutribind, Orlax,
- > Hondenvoer o.a. Royal Canin, Eukanuba, Biofood, Champ, Reza, Bento Kroen, etc.
- > Kattenvoer o.a. Royal Canin, Iams, Hills, Biofood, Bento Kroen, etc.
- > Geneesmiddelen.
- > Goudvisser en viskommen.
- > Vissen voer, droog o.a. TETRA voor goudvis, tropisch en schildpad en diepvries
- > Vijvervoer.
- > Knaagdieren en benodigdheden.
- > Koolen en benodigdheden.

Noorderstraat 107
9611 AC Sappemeer
tel: 0598-632874

Kijk ook eens op:
www.dierenspecialzaakappemeer.nl

Ook voor de kids,
Kleurplaten en Spellen.

's maandags gesloten.

Juwelier Meijer

gespecialiseerd in trouwringen
eigen reparatieatelier

Meint Veningastraat 12 - 9601 KG Hoogezand - Tel. 0598-394066

Kortingsbon

10% korting bij aankoop van een horloge

Naam: Adres:

Jan Bartelds

Rijksweg Oost 139
9611 CE Sappemeer

Tel. (0598) 39 30 57
Fax (0598) 39 84 45

Martenshoek
Tel. 0598 399089
Topkwaliteit voor een
Betaalbare prijs

Uw erkend installateur voor:

• LOGGEERTECHNIEN • ELKTRICA
• SANITAIR • CV INSTALLATIES
• RECLAMES • WYFENINGSLIJDEN
• DAKBEDEKING • 0-12 PANELEN

Korte Groningerweg 43 9607 PS Fozhol
Tel. 0598 - 39 22 63 Fax: 0598 - 39 00 74

Op elke 1e maandag van de maand is er een hobbyavond in De Reenske Compagnie aan de Tak van Poortvlietstraat 361 te Hoogezand. Zaal open om 19.30 uur, aanvang 20.00 uur

De komende hobbyavond is op: maandag maandag 2 Oktober 2006

Vanavond komt:

Ernst van Genne

We kennen Ernst nog van de tijd dat hij actief bij ons in de vereniging was.
Hij kweekte toen in zijn Kweekhok (de voormalige garage) al met allerlei vissen.

Hij had en heeft een zwak voor cichliden en daar komt hij dan ook deze keer weer over vertellen.

Ernst kennende wordt het vast weer een reuze gezellige en leerzame avond.

Tot ziens op de hobbyavond!

Kent u nog mensen met een aquarium die niet lid zijn van de vereniging? Neem ze mee naar de hobbyavond om kennis te maken!

Bent u al een tijdje lid van onze vereniging en nog nooit op een hobbyavond geweest? Kom nu!

Om te genieten van een mooie lezing en om kennis te maken met andere liefhebbers.

Als jullie dit stukje onder de neus hebben dan zijn wij alweer terug van een week Mallorca. Hoe het daar geweest is kan ik jullie nu nog niet vertellen, want nu ik dit schrijf vertrekken we morgen met het vliegtuig vanaf Eelde. (is wel een rare zin zo geworden).

Op 1 oktober wordt er weer een Aquariumbeurs gehouden in Assen (zie ook verderop in dit boekje) waar we met onze vereniging (maar voornamelijk een paar leden) ook weer een flinke stand zullen inrichten. Ik denk dat het ook dit jaar best wel weer de moeite waard zal zijn om er eens te gaan kijken, en met je lidmaatschapskaart is het nog gratis ook.

In het vorige boekje stond dat Dhr. W. Tomeij in november zou komen, maar omdat we dan geen grote zaal hebben is dit verplaatst naar 5 maart. Dus als je het al in je agenda gezet had, helaas, moet je het toch even weer veranderen.

Ook dit jaar houden we natuurlijk onze aquarium-huiskeuring en het is natuurlijk leuk als steeds dezelfde aquaria gekeurd worden, maar het zou natuurlijk nog leuker worden als er eens wat nieuwe (aan)gezichten bij zouden komen.

Dus niet denken; mijn aquarium is niet goed genoeg, want dat is ie natuurlijk wel, en bel of mail Martin Koetze (zie voorin het boekje) direct om mee te doen, hij zal je met open armen ontvangen en inschrijven!

Nou, tot zover dus maar weer mijn stukje en tot ziens op de hobbyavond in oktober.

Nico

Het nieuwe seizoen is weer begonnen. Martin Kooistra beet de spits af met zijn lezing over waterwaarden en dwergcichliden. Martin is eigenaar van een aquariumspeciaalzaak in Ruinerwold, maar deze avond was hij er voornamelijk als hobbyist.

We hebben gekeken naar welke waterwaarden geschikt zijn voor het houden van onze vissen. Ook een beetje naar hoe we de waterwaarden kunnen aanpassen. Bijvoorbeeld met behulp van regenwater of water uit natuurlijke wateren.

Martin liet ons na zijn inleiding over waterwaarden zien welke verschillende soorten dwergcichliden er zijn en welke eisen zij stellen. Daar zaten ook zeker een paar mooie en bijzondere soorten tussen. Hij vertelde dat een cichlide een dwergcichlide genoemd mag worden wanneer hij onder de 15cm blijft.

Ook het kweken met dwergcichliden kwam aan bod. De meeste van deze vissen prefereren zacht zuur water. Wanneer de vissen eieren afzetten wil het niet altijd zeggen dat ze zich goed voelen en dat de waterwaarden goed zijn. Het kan ook zo zijn dat ze zich juist niet goed voelen en eieren afzetten in de hoop dat hun jongen wel kunnen overleven. Het is dan ook van belang dat we het gedrag van de vissen goed opserveren en zorgen dat de waterwaarden zo goed mogelijk blijven.

Kortom het was weer een leerzame lezing en ik denk dat alle aanwezigen weer iets meer weten over dwergcichliden.

Marleen

voor betaalbare mode van
O.A. Kolbert,
Pantaloens, Kostuums,
Jeans en nog veel meer naar
LONDEMAN - SAPPEMEER
Noorderstraat 119 Tel: 0598 - 392991
Bij inlevering van deze bon
10 % KORTING OP SHIRTS EN OVERHEMDEN.

C. G. HOLTHAUSEN v.o.f.
Techn. en Med. Gassen - Brandblusapparaten
Techniekweg 4 - 9601 MC Hoogezaand
Vulstation koolzuur / CO2 Klaar terwijl u wacht!

Echte toppers
gaan voor
de betere merken!
SWART Juwelier
Hoofdstraat 213 - 9601 EE Hoogezaand
Telefoon 0598 - 38 02 79

**Kaashandel
G.J.Hempen
MUSSELKANAAL**

Woensdagmiddag - Nieuwe Pekela
Donderdag - Ter Apel - Oude Pekela
Vrijdag - Vlagwedde
Zaterdag - Hoogezaand

**Al onze kaassoorten
zijn van de beste kwaliteit**

Ook elke week kakelverse eieren

BOUW/BEDRIJF
Eldering de Vries BV
DEREGELIJK VERKAMERSCHAP
GEGARANDEERDE KWALITEIT

- nieuwbouw, verbouw & onderhoud
- renovatie & restauratie
- inbraakpreventie
- kozijnen, ramen & deuren

Gespecialiseerd in kleine en grote verbouwingen

050 - 55 66 433
www.edv.nl

AL 14 JAAR
VERTROUWD

U. T. Defflageweg 17 • 9745 EN Hoogkerk • Groningen

- **electrotechniek**
- **installatietechniek**
- **inspectie NEN 3140**
volgens EVK

UETO Erkend KOMO-installateur
Certificaat van Toezicht

NOORDBROEKSTERSTR. 17 SAPPEMEER
tel. 0598 392 603 fax 0598 397 775

V
o
s
s
a
e
n

**KOKEN
WONEN**

Alles voor koken - Het best in grenen, koloniale en tuimuurbeuken

**Gratis
bakspaan**
bij aankoop van een
kookplaat v.a.
Euro 25,-
tegen inlevering
van deze bon

WINKELCENTRUM "MARTENSHOEK"
MEINT VENNINGASTRAAT 14, HOOGEZAAND.
TEL. (0598) 398507

dierspecialzaak

"Heikens"

Voor al uw
 Voeders
 Vissen
 Vogels
 hengelsportartikelen

Winkelcentrum de Hooge Meeren
Gerecht - Oost 40 Hoogezaand
0598-328858

**Waarom verder zoeken?
Tussen onze adverteerders
vindt U vast het juiste adres!**

FLAIR

Optiek

Sappemeer tel: 0598 - 395942
Hoogezaand tel: 0598 - 322894

Tot zien(s) bij Flair

Goede gewoontes moet je behouden, daarom organiseren we ook dit jaar weer een huiskeuring en hopen op vele deelnemers. Welk type aquarium u ook heeft, meedoen kan altijd en is ook nog eens leerzaam.

De huiskeuring staat gepland op zaterdag 18 november 2006 en opgave is mogelijk bij Martin Koetze middels een telefoontje of mailtje.

**Martins telefoonnummer is 0596-617530,
zijn mail-adres is m.koetze@hetnet.nl**

**Dus geef u massaal op
zodat we weer mooie dia's
en filmbeelden
kunnen zien in januari 2007.**

Dermogenys pusillus (Halfsnavelbeksnoekje)
Overgenomen uit De Uitstromer

Een aquariumvisje, welke geregeld wordt aangeboden in de handel. Toch komt men dit visje niet vaak bij een aquariaan tegen, hetgeen waarschijnlijk komt door de toch wel speciale aandacht (voedsel) die dit visje nodig heeft.

Elke keer ben ik weer geboeid door zijn bijzondere lichaamsbouw en ging zodoende de in mijn bezit zijnde literatuur eens nasuffelen.

Vindplaats:

De zuidelijke Filippijnen, Borneo, Java, Sumatra, Malakka, Burma en Thailand. In allerlei zoete wateren en meerdere honderden kilometers landinwaarts, doch ook in matig brakke kustwateren; niet in zout water. Sedert 1905 van tijd tot tijd ingevoerd. Ook thans wordt nog steeds een beperkt aantal exemplaren, voor het merendeel wijfjes uit Singapore meegebracht.

Uiterlijk:

De lengte van het visje is maximaal 80 mm. De mannetjes blijven iets kleiner en zijn ook slanker dan de wijfjes. Zoals naderhand zal blijken hebben we bij de ingevoerde vissen die

onder bovenstaande naam werden ingevoerd, met een soort te doen die echter in talrijke ondersoorten, de zogenaamde geografische rassen, uiteenvalt. Vooral in kleur en tekening komt dit zeer sterk tot uitdrukking. De vormen die in liefhebberskringen vóór 1940 bekend zijn geworden, hadden of een bruinachtige of een blauwgroene grondkleur. De gedurende 1949 in Nederland ingevoerde exemplaren zijn meer zilverachtig. Deze laatste vorm zullen we hier nader beschrijven.

Over de gehele zilverachtig tot licht blauwgroene, en afhankelijk van de belichting soms sterk glanzende, lichaamslengte loopt een donkere streep tot aan de staartwortel. De basis van de borstvinnen is eveneens donker gekleurd. Onder de snavelvormige onderkaak loopt een zeer donkere tot zwarte streep tot aan de top van de snavel, bij mooie mannelijke exemplaren met een rode lijn afgezet. De basis van rug- en aarsvin zijn (vooral bij het mannetje) oranje-rood, meer naar buiten toe in geelachtig overgaand.

In een aquarium kunnen we zodra de dieren, die aanvankelijk wat schuw zijn, zich hebben aangepast aan de omgeving, veel plezier aan deze vissen beleven. Nemen we de moeite om van tijd tot tijd eens wat muggen of kleinere vliegen (o.a. fruitvliegen) onder de kap van het aquarium los te laten, dan komen ze eerst goed in hun element. Ze nemen echter ook graag het gewone levend voer, zoals tubifex, enchytreeën, muggenlarven, watervlooien en allerlei andere voedseldieren. Het is wel gewenst ze in een niet al te hoge bak (maximaal 40 cm.) onder te brengen, aangezien ze zelden dieper dan 25 cm. onder de oppervlakte afdalen om hun voedsel te bemachtigen. Indien het aquarium niet van tijd tot tijd een weinig zon krijgt, is het noodzakelijk om deze visjes kleine porties zachte algen toe te dienen om ze in conditie te houden.

De temperatuur houden we ongeveer 25 - 28 C, doch deze kan 's nachts tot ca. 20 C dalen zonder dat de vissen er nadelige gevolgen van ondervinden.

Voortplanting:

De voortplanting is even interessant als het visje zelf. Het liefdesspel verloopt doorgaans vrij rustig, maar kan ook tamelijk heftig plaatsvinden. Vooral indien we meerdere paartjes bijeen in het aquarium hebben, hetgeen nooit een bezwaar is en feitelijk aan te bevelen, omdat het paringsspel dan nog belangwekkender wordt.

Noordelijke Aquariumbeurs

Zondag 1 Oktober

PARTYTOWN ASSEN

BIJ HET VERKEERSPARK

(Afslag A-28 Assen Zuid - De Haar 1-1a 9405 TE Assen)

Toegang € 3.00 p.p.

**Kinderen tot 12 jaar en NBAT-leden op
vertoon van de ledenpas gratis!**

Open 10.00 tot 16.00

Stands te huur: € 17,50 per 2 m

Bij vooruitbetaling: € 15,00 per 2 m

Info: 0592-370650 of

aquariumbeurs@hotmail.com

www.Districtnoordnederland.nl

Door het wijfje met de 'snavel" tegen de geslachtsopening te stoten, tracht het mannetje haar te prikkelen het uit te stoten sperma op te nemen. Blijft ze dan bij hem zwemmen, dan brengt het mannetje de typisch gevormde aarsvin (waarvan de voorste 8 stralen sterk achterwaarts gericht zijn) enigszins rond de geslachtsopening van het wijfje, waarop de overdracht van sperma plaats heeft. Dit sperma wordt door het wijfje voor een deel in de ovariumwand opgeslagen deels voor de bevruchting van een aantal eitjes benut. Na 3 tot 5 weken (bij lagere temperatuur duurt het veel langer) worden de eerste jongen geboren. Afhankelijk van verschillende factoren (ouderdom wijfje, temperatuur en voedsel) worden per keer maximaal 30 jongen geworpen, doch heel normaal zijn worpen van 5 tot 12 stuks. Reeds een maand later, zonder dat een hernieuwde bevruchting door het mannetje heeft plaatsgevonden, wordt wederom een aantal jongen geboren. We kunnen dus terecht van productief spreken. De jongen zijn bij de geboorte ca. 10 mm. lang en eten direct kleine voedseldieren. Het thans algemeen "micro" wordt door ouder en jongen graag gegeten.

Is het aquarium waarin de vissen zijn ondergebracht voldoende ruim, waarbij in hoofdzaak de oppervlakte een rol speelt, dan groeien bij ruime voeding de jongen snel op en zijn aan de zich vervormende aarsvin reeds na twee maanden de mannetjes te herkennen.

Importexemplaren van *Dermogenys pusillus* zijn, zoals ook vele andere aquariumvissen, zeer schrikachtig, hetgeen bij deze soort kan leiden tot beschadiging en zelfs afbreken van de onderkaak. Hoewel regeneratie van deze kaak gewoonlijk na verloop van tijd plaats heeft herstelt zij zich nooit meer in de oude vorm. Het verdient aanbeveling de randen van het aquarium, vooral aan de oppervlakte, dicht van planten te voorzien en met name de zijde waardoor eventueel licht valt, te laten bealgen of af te schermen. Het toevoegen van zeewater of keukenzout aan het aquariumwater, zoals wel eens wordt aanbevolen, beschouwen we als niet gewenst. Eerder brengt men de dieren tot rust door regelmatig muggen op het water te werpen en ze zoveel mogelijk rust te geven (niet al te veel licht) in de eerste maanden

Het werpen van niet levensvatbare jongen, zoals ook bij tandkarpers wel voorkomt, is doorgaans het gevolg van ondoelmatige voeding en een te lage temperatuur.

Hoewel de snavelbekjes flinke insecten of andere voedseldieren

kunnen verorberen, vergrijpen ze zich niet aan hun jongen of aan die van andere vissen, indien deze een lengte van meer dan 10 mm. hebben bereikt. Uiteraard alleen indien ze voldoende en juist gevoerd worden. Het halfsnavelbekje is weer één van die aquariumvisjes, waarvan nog zo weinig bekend is. Dit is niet alleen het gevolg van de geringe aanvoer, want ze planten zich zonder moeite ruim voort, maar vooral doordat nog vele liefhebbers meer naar kleurenpracht kijken dan naar iets werkelijk interessants en wonderlijks.

Peter Bus, A.V. Pronkjuweel Overgenomen uit De Uitstromer.

.....
Eichomia azurea

Overgenomen uit het boekje van De Zulther.

Naamgeving: Eichomia = Naar de Pruisische eichorn. Azurea =Blauw. Vroegere of andere benaming: de plant is reeds lang gekend want in 1788 werd de plant beschreven als Ponderia azurea.

Familie:Pontederiaceae.

Nederlandse benaming: doorgaans kortweg "t1azurea". Andere benamingen zijn wenteltrap of blauwe waterhyacint.

Herkomst: Tropisch en subtropisch Amerika,

Merendeels groeit hij hierboven water met gesteelde ovale bladeren en trossen van prachtige lichtblauw-violette bloemen. Veelal wortelt de plant in de modderige bodem, maar men kan ze ook als drijfplant aantreffen. In de natuur zal het onderwatergedeelte, dat de aquariaan juist zo mooi vindt, afsterven.

Beschrijving : De plant wordt gevormd door een stengel met beurtelings links en rechts mooie, lichtgroene bladeren. Deze kunnen bij gunstige voorwaarden zowat 25 cm lang worden en ongeveer 1 cm breed.

Plaats in het aquarium: het is een plant die zeer geschikt is als contrast met donkere achtergrond of nabij een groep van donkere planten. Hij is een nogal veeleisend zorgenkind maar we worden voor die zorgen ook ruimschoots beloond, als hij in volle pracht ons aquarium siert. Veel licht is een absolute noodzaak daar anders de onderste bladeren zeker afsterven. Ook bij de behandeling van de

planten dienen we voorzichtig te zijn. Vooral dienen we er zorg voor te dragen dat we de wat broze bladeren niet beschadigen (niet knikken) want dan sterft dit blad af. Bij het transport leggen we dan ook best de

plant voorzichtig in water of in een plastic zak welke we vol lucht blazen. Aan de bodem stelt de plant weinig eisen, maar een toevoeging van wat klei is zeer bevorderlijk voor de groei. De temperatuur mag schommelen tussen 22 en 35 ~G. Wanneer de plant langs het wateroppervlak gaat groeien vormt de plant enorme brede en ovale bladeren (zogenaamde lepelbladeren). In dit stadium is het moeilijk de plant terug in zijn originele onderwatervorm te krijgen. Beter is in ieder geval te toppen voor de oppervlakte bereikt wordt. Wel is de emerse vorm bijzonder geschikt voor vochtige warme paludaria als de planten voldoende licht krijgen.

Vermeerdering en bloei: de eenvoudigste vermeerdering gebeurt door toppen. De top wordt terug in de bodem gedrukt en zal zich verder ontwikkelen. Op het oude stengeldeel zullen zich nieuwe scheuten vormen. Als ze ongeveer 7 cm groot zijn kunnen wij deze uitplanten. Boven water groeiende planten kan men vermenigvuldigen door deling van de wortelstok. Het is ongetwijfeld een van de gemakkelijkste, bloeiende soorten. De bloemen zijn lichtblauw met gele keelvlak.

Overgenomen uit het boekje van De Zulther.

Tambaqui

Overgenomen uit het boekje van Minor

Van alle vruchten en zaden etende vissen is er geen één zo spectaculair als de tambaqui (*Colossoma macropomus*), een lid van de karperzalmen, waartoe ook de piranha's, kopstaanders en de tetra's behoren, bekend als aquariumvissen. De tambaqui kan meer dan één meter lang en dertig kilo zwaar worden. Het lijkt me duidelijk dat het hier niet om een vis gaat die geschikt zou zij voor onze aquaria. Hij is van boven vrijwel zwart en van onderen mosgroen tot groenig-geel een klempatroon dat hem camoufleert tegen de donkere bodem en de lichte oppervlakte.

De tambaqui zwemt meestal rond tussen bomen, waar hij zijn favoriete voedselbronnen vindt. Hoewel in de overstromde bossen vaak bomen van dezelfde soort in groepjes bijeen staan, komt het vaker voor dat ze her en der t. verspreid staan. Vaak is de afstand tussen de volwassen bomen van dezelfde soort meer dan vijftig meter. Van voren gezien heeft de tambaqui twee gevouwen vormen aan de bovenkant van zijn kop, die doen denken aan de koplampen van een sportauto. Deze plooien zijn neusflappen die, wanneer ze worden opgericht, de stroom water, die langs de reukklieren vloeit doet toenemen. Het is wellicht

door deze uitstekende reukzin dat de tambaqui en talrijke andere vissoorten de boomsoorten ontdekken die hun geliefde vruchten dragen. Elke boomsoort produceert een combinatie van organische stoffen, zoals latex, olie, hars en zuur, die feitelijk de parfums zijn van de natuur en zo geïdentificeerd kunnen worden.. Vissen kunnen waarschijnlijk in het water beter ruiken dan mensen in de lucht, en in het donkere water kan de reuk dienen om het voedsel gemakkelijker te vinden. Omdat bomen een geurverandering ondergaan in de periode dat zij vruchten dragen, is het ook waarschijnlijk dat de tambaqui en andere fruit-etende vissen ze kunnen herkennen, door middel van hun reukzin, wanneer de bomen hun vruchten laten vallen of op het punt staan dit te doen. Uiteraard zullen de vissen ook de vruchten wel kunnen ruiken, als deze in het water gevallen zijn en ook zullen zij ze kunnen zien. Het voedingsgedrag van de tambaqui, die graag zaden uit de rubberboom eten is door de vissers uit het Amazonegebied nagebootst. De visser peddelt door het overstromde woud tot hij een rubberboom ontdekt, die zijn vruchten in het water laat vallen. Onder de rubberboom slaat de visser met een stok en een lijn, met aan het eind een flinke zaad, in het water. In de andere hand wordt een harpoen gereed gehouden. Hier wordt de tambaqui voor de gek gehouden door het nabootsen van vallende zaden. Als de vis naar de oppervlakte zwemt, ziet de visser een donkere schaduw opdoemen vanuit de duistere diepte. De vis begint de bek langzaam te openen tijdens het naar boven komen. Zodra de visser dit ziet, wordt de harpoen pijlsnel in die richting geworpen. Hij schiet door het wateroppervlak en dringt diep in het doel. Hoewel de vis ernstig gewond is, gaat hij er vandoor en raakt de harpoenpunt los van de schacht. Aan die punt is echter een lange lijn bevestigd, De visser laat de schacht los en grijpt de lijn en kan zich gereed maken voor een

langdurend gevecht met de geharpoeneerde vis, waarbij de vis meestal het onderspit delft.

Wanneer de zaden van de rubberboom in het water beginnen te vallen, eet de tambaqui vrijwel niets anders. Er zijn verschillende soorten rubberbomen en hoewel al hun zaden worden gegeten door diverse vissoorten, zijn de zaden van 'Spruce' rubberbomen favoriet bij de tambaqui. Deze heeft de grootste zaden van alle soorten rubberbomen. Kort nadat de vloedvlakten zijn ondergelopen, beginnen de vruchten van de rubberboom te rijpen, De omhulsels van de zaden zijn hard en houtig met dwarsliggende vezels, die als ze nat zijn een rechte vorm en als ze droog zijn een gebogen vorm hebben.

De spanning die hierdoor ontstaat veroorzaakt bij opdroging door de zon een plotselinge explosie. De rubberzaden kunnen door de exploderende capsules wel tien tot dertig meter worden weggeslingerd. Beneden worden de zaden zo nauwkeurig opgezocht door de vissen dat het een wonder mag heten dat ze niet allemaal vernietigt worden. Soms ontkiemen de zaden aan de oevers als het waterpeil zakt., maar mocht het water weer gaan stijgen en de plantjes komen weer onder water te staan, is de kans groot dat een tambaqui het plantje met zaad en al uit de grond trekt en opeet, want ze bevatten nog altijd energie.

De tanden van de tambaqui zijn een wonder der natuur. Oppervlakkig gezien lijkt het gebit, met zijn grote kiezen, veel op dat van een paard. Van de zoetwatervissen hebben alleen de tambaqui en een paar verwanten, tanden die op kiezen lijken. Van alle zeevislebitten lijkt dat van de tambaqui veel op dat van de Port Jacksonhaai, die zijn grote stompe kiezen gebruikt voor het kraken van schelpdieren. Het is interessant te weten dat er fossiele, op kiezen lijkende tanden zijn aangetroffen van vissen die ver verwant waren aan de tambaqui, in Oost-Afrika.

De tambaqui met zijn uitzonderlijk sterke gebit is in staat de zaden die hij eet fijn te maken. Als de dieren de zaden zo zonder meer in zouden slikken, zouden ze geen enkele voedingswaarde hebben. Die verklaart waarom ze fijn gemaakt worden door de vissen die ze eten. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld de walnoten die wij eten. Worden deze heel ingeslikt, dan kunnen ze niet verteren.

Vissen zijn waarschijnlijk verreweg de belangrijkste zaadeters in de ondergelopen wouden in het Amazonegebied. Ze zijn echter ook de grootste transporteurs door het water. Naakte zaden zonder vlezig

omhulsel, zoals die van de rubberboom, zijn slechte kandidaten voor verspreiding door dieren. Vlezige vruchten echter die rondrijven, worden gemakkelijk door vissen opgemerkt en verzvolgen, vaak in grote hoeveelheden. De vissen die deze vruchten eten worden als het ware zaaiers van intact zijnde zaden. Bij elke ontlasting worden zaden verspreid, het vruchtvlees dient als voedsel. Het is goed mogelijk dat in veel gevallen de grond, waarop de zaden terecht komen, vruchtbaarder wordt door de begeleidende uitwerpselen. Deze toegevoegde voedingsstoffen zullen ongetwijfeld het wortelen en de groei bevorderen..

Als de tambaqui genoodzaakt worden de ondergelopen gebieden te verlaten vanwege het zakkende water, heeft hij inmiddels enorme vetreserves aangelegd, zowel aan zijn lichaam als in de kopholten. In feite bestaat meer dan 10 procent van zijn lichaamsgewicht uit opgeslagen vet door het eten van enorme hoeveelheden zaden in de vloedbossen. En hier teert hij op tijdens het laagwater seizoen, als er weinig voedsel te vinden is.

Marc Jansen

Overgenomen uit het boekje van Minor.